

Beretning nr. 2. Beretning afgivet af Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik den 1. juni 1995

Beretning

over

Mindretalsproblematikken

Udvalget har behandlet beretningens emner i 5 møder og har herudover dels gennem udenrigsministeren modtaget en besvarelse fra formandskabet for Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg (SNU), dels afholdt 2 møder med SNU. Besvarelsens konklusioner vil blive optaget som bilag til den trykte beretning, og det resterende materiale vil blive optrykt samtidig hermed og fremlagt på Folketingets bibliotek.

På den baggrund ønsker *udvalget* at udtale følgende:

Direkte eller indirekte ligger mindretalsproblemerne bag en række væbnede og voldelige konflikter overalt i verden. I Europa kender vi dem kun alt for godt i Eksjugoslavien, Kaukasus, Tyrkiet og Spanien. Uden for Europa slår de i Afrika eksempelvis ud i Mali, Senegal, Nigeria, Rwanda og Burundi. I Asien i Bangla Desh, Indien, Kina, Indonesien m.fl. og i Latinamerika i f.eks. Brasilien. Rapporten "The Right of Self-Determination" fra "The Martin Ennals Memorial Symposium", marts 1993, anfører, at i henved 50 lande er konflikter med relation til krav om selvbestemmelse i gang. SNU har i overensstemmelse med Folketingets Udvalg vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik koncentreret sig om at beskrive de særlige europæiske mindretalsproblemer, som er den mest nærliggende trussel for den europæiske og dermed for den danske sikkerhed. Europa har et betydeligt antal mindretal. Alene mængden af sprog angiver forholdet. Ikke mindre end 31 sprog tales af mindre end 800.000 mennesker (roman). Det mindste sprog er ingrisk,

som tales af 100 mennesker i nærheden af Skt. Petersborg. Til forebyggelse af konflikter i Europa er udviklet Europarådet og OSCE samt Østersørådet, men problemet har verdensomspændende karakter. Den regionale, men til syvende og sidst også den globale sikkerhed trues af de uafklarede forhold omkring mindretalsrettigheder, som hænger sammen med territorialitetsproblemet, suverænitetetsprincipet og definitionsvanskelighederne, der igen har gjort det vanskeligt at opstille og oprette velfungerende internationale konfliktløsnings-systemer og at definere international ret på området.

Udvalget er imidlertid af den opfattelse, at Danmark – vanskelighederne til trods – internationalt skal arbejde for en afklaring af disse spørgsmål og problemer med henblik på at sikre en fredelig og retfærdig verdensudvikling.

Derfor har udvalget bedt udenrigsministeren via SNU udarbejde en beskrivelse af mindretalsproblematikken og anvise mulige løsningsmodeller.

På baggrund af dette arbejde fremlægger udvalget hermed sine vurderinger og anbefalinger.

Udvalget har noteret sig de forskellige definitioner på mindretal, der er formuleret i forskellige internationale fora og konventioner. I den forbindelse lægges det vægt på følgende:

FN-deklarationen "On the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious and Linguistic Minorities", 1992, i hvis artikel 1,1 står:

"States shall protect the existence and the national or ethnic, cultural, religious and lin-